

KÜLÖNFÉLÉK.

Tanévnyitás a teológián. Teológiai Akadémiánkon a tanév ünnepélyes megnyitása október 1-én volt a kollégium disztermében, amely alkalommal imádságot mondott Dr. Varga Béla főjegyző, „Jézus és a fejlődéstan“ c. felolvasást tartott Gálffi Lőrinc tanár, a tanévet megnyitotta Vári Albert dékán, Dr. Boros György püspök buzdító beszédet intézett a hallgatókhoz. Itt említjük meg, hogy az I. évfolyamra beiratkozott 5, a II-ikra 7, a III-ikra 4, a IV-ikre 6, az V-ikre 6, akik közül kettő külföldön van, egy nő, a többiek jelenleg, mint gyakorló lelkész növendékek ki vannak nevezve segédlelkészi teendők végzésére. Ezekon kívül egyes tárgyak hallgatása céljából rendkívüli hallgatónak jelentkezett 4 egyetemi hallgató.

Beiratkozás a kolozsvári főgimnáziumba. Az 1937—38 tanévre a kolozsvári főgimnáziumba beiratkozott 177 tanuló, akik közül unitárius 129, ref. 28, r. kath. 15, ág. ev. 5. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 9-én volt, amikor imát mondott Benczédi Pál vallástanár, a tanévet megnyitotta Gálffi Zsigmond igazgató, Boros György püspök buzdító beszédet intézett az ifjusághoz. Ez intézetből a júniusi és szeptemberi bakkalaureatusi vizsgára jelentkezett összesen 27 tanuló, akik közül 14 sikerrel tette le a vizsgát.

Beiratkozás az I. G. Duca sz.-kereszturi főgimnáziumba. A sz.-kereszturi főgimnáziumba az 1937—38 tanévre beiratkozott 148 tanuló, akik közül unitárius 83, ref. 43, r. kath. 21, ág. hitv. ev. 1.

Kulturház felszentelés Várfalván. Önmegtágadás és áldozatkészség nélkül, sem egyházat, sem nemzetet életbentartani nem lehet. Ez a két nemes erény ülte diadalát Várfalván október 3-án, a kulturház felszentelése napján. Kolozsvárról Dr. Varga Béla főjegyző, püspökhelyettes, Vári Albert teol. dékán, Dr. Kiss Elek, Miss I. C. Scott vendégével és Viola leányával, Benczédi Pál, Szentmártoni Kálmán, Türkösi Sámuel, Demény Andor, Dr. Szathmári János stb. vettek részt a minden tekintetben szépen sikerült ünnepségen.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, amelyen közének és a várfalvi D. F. E. vegyeskara kellemes éneklése után Vári Albert mondott szép, megható alkalmi imát, majd Dr. Varga Béla a tőle megszokott mély tartalommal a felvirágzott szókereszténység

helyett, a tett kereszténységére, egymás megbecsülésére, az építő keresztényi munkára buzdította a hallgatóságot. Ez után Pataki András lelkész, akinek nagy része van abban, hogy a kulturház felépült, előadta, hogy az egyházközség tagjainak ezelőtt 15 évvel kezdődött álma valósult meg. Csodálatos módon épült fel a kulturának ez a gyönyörű hajléka. A pénz összehozásában a nőké a legnagyobb érdem. A Nőegylet tagjai hétről hétre gyűjtöttek s 2-3 ember kivételével az egyházközség minden egyes tagja örömmel adakozott. Megtörtént, hogy a szegény emberek munkára mentek s ilyenkor az ablakuk párkányán hagyták a tojást. Apróbb adományokból, lejekből, tojásokból s a hivek ingyen munkájából épült a diszes kulturház 400.000 lej körüli értékben.

A nép maga is érzi vezetőivel, papjával szemben háláját, amit Pálffi András ny. jegyző útján juttat kifejezésre. Megköszönik Pataki András papjuknak és nejének buzgó fáradozásait. Lelkész afia elhunyt nejének, Nagy Mariskának odaadó munkásságáért az egész közönség tiszteletét egy percnyi felállással fejezte ki. Pataki Andrásnak egy diszes cserkoszorut nyujtottak át s egyben bejelentették, hogy megnagyított arcképét és első nejének arcképét a kulturházban helyezik el. Dézsi Zoltán helybeli kántornak, aki szintén sokat munkálkodott a kulturház létrehozásán, köszönetet mondanak.

Istentisztelet után a kulturház elé vonult a nagyszámu ünneplő közönség, ahol Árkosi Tamás esperes lendületes szavakkal megáldotta a szép kulturházat, melynek tervezője Demény Andor kolozsvári építész volt.

Este műsoros estély volt, amit a Tordai Magyar Dalkör Imnulus Regal-ja nyitott meg. A Dalkör több számmal szerepelt s mindig gyarapította régi jó hírnevét. Pataki András lelkes megnyitója után Sebe Ferenc szavalt nagy hatással, majd Dr. Kiss Elek tartott érdekes előadást a kulturházakról s azoknak jelentőségéről. Az estély egyik kiemelkedő pontja, Gyallay P. Domokos novelálája volt. Sokszor megismételték Méhes Sándor énekét és Csorján Márton tárogatóját. Dr. Gál Miklós képviselő, köri felügyelő gondnok, közvetlen, meleg, elismerő és köszönő szavakkal zárta be a szép ünnepséget.

Ez a diszes kulturház nem épült senki ellen, hanem mindenki mellett s nemcsak nekünk unitáriusoknak kell ezen örveznünk, hanem minden kulturálisan gondolkozó népnek öröme szolgálhat.

Sz. K.

Az „Általános Unitárius Lelkészkör“ augusztus hó 24., 25., 26. napjain tartotta évi konferenciáját Brassóban. E konferenciák évről-évre magasabb szellemi színvonalat érnek el s öröndetesen bizonyítják, hogy lelkészeink, tanulni, a korral haladni kívánnak.

Pál Dénes elnök tartalmas megnyitója után az első nap előadást tartottak: Gálfi Lőrinc teol. tanár „Korunk és teendőink,“ Dobai István „Otto Rudolf teológiájának alapja“ címen. A második napon Vári Albert teol. dékán „A világ és az evangélium,“ harmadik napon Máthé Zsigmond „Az örökélet hitéről.“ (Két felolvasást folyóiratunk jelen számában közlünk, a másik kettőt jövő számunkban közöljük).

Minden előadás gondos előkészület, lelkes odaadó munka eredménye volt, amit feszült figyelemmel hallgatott nemcsak a hivatalos, hanem a mindvégig szépszámban jelenlevő világi közönség is. Számos érdekes és értékes hozzászólás bizonyította, hogy az elhintett magvak nem hulltak terméketlen talajra. Valahogy olyan volt az egésznek a képe, mintha a régi neves hitformáló zsinatok elevenedtek volna meg a legmodernebb stílusú erdélyi unitárius templom falai között. Az estéli istentiszteletek szépszámu buzgó hívő serge, mely minden este megtöltötte a templomot, arról az öntudatos, szervezett gyülekezeti életről adott számot, amelynek legszebb gyümölcse a minden akadályokon győzedelmeskedő templomépités.

Bálint Ödön, Kelemen Imre, Fülöp Zoltán, predikációi hirdették hitünk győzedelmes erejét. A reggeli istentiszteletek alkalomával, Barabás Béla, Rostás Dénes, Késmárky Miklós szolgáltak. Délutánonként kirándulások voltak a város és a vidék nevezetességeinek a megtekintésére.

A helybeli nőegylet minden délelőtt tizórason látta vendégül a gyűlés tagjait a szomszédos tanácsteremben. Dr. Ferenczy Géza főgondnok és Dr. Szent-Iványi Gábor felügyelő gondnok is résztvettek a második nap tanácskozásain. Utóbbi indítványára a konferencia kimondotta, hogy az előadások s hozzászólások foglalatát kinyomtatja, minek megszerkesztésével Kővári Jakab helyettes jegyzőt bizta meg a gyűlés.

Kebli ügyek során ismét megbeszélés tárgyát képezte az unitárius papság siralmas anyagi helyzetének kérdése s az a súlyos, semmivel sem indokolható méltánytalanság, mely szerint az

országban levő összes keresztény félekezetek papjai közül az unitáriusok kapják a legkevesebb államsegélyt. *ab.*

Erdő János. Ez a név nem is meretlen folyóiratunk olvasói előtt. Számos külföldi tudósításban tájékoztatta olvasóinkat a világ eseményeiről, társadalmi, vallási és erkölcsi tekintetben. Két évi oxfordi tanulmányait kiváló sikerrel bevégezve, haza jött, hogy szerzett ismereteit vallásunk és egyházunk javára gyümölcsöztesse. Különösen egyháztörténelmi tanulmányokat folytatott. Jelenleg a kolozsvári egyházköztségbe kapott s.-lelkészi kinevezést. A legjobb reménységgel vagyunk jövő munkálkodása iránt. Sok sikert és előhaladást kívánunk pályáján, melyre mindig szorgalommal készült.

Tilos a hipnotizmus, jóslás, jövendölés és spiritizmus. A belügyminiszter 5599 – 1937 sz. alatt kelt rendeletével Románia egész területén szigoruan eltiltotta a hipnozist, jövendölést, tenyér- és kártyajóslást, szerencsemondást és spiritizmust, vagyis az okkultizmus körébe vágó bárminemű ténykedést s minden ilyen tárgyú nyilvános mutatványt és látványosságot. A rendelet ellen vétőket szigoruan büntetik.

Megnehezítették a vallásoktatást Németországban. Kerl német kultuszminiszter eltiltotta a német lapoknak, hogy támadják a német keresztény mozgalmat. Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy a protestáns egyházakat a nemzeti szocialista mozgalomtól tegye függővé. Egy másik rendelettel rendkívül megnehezítették a vallásoktatást. A jövőben a papok nem lehetnek vallástanítók és a vallástant a világi tanítók adhatják elő.

A film a vallás szolgálatában jelszóval egy fontos következménnyel bíró törekvés indult meg és nyer napról-napra erőteljesebb kifejezést. A cél egy élő vallásnak megfilmesítése, úgy, ahogy hiveinek lelkivilágában él. „The Green Pastures“ a címe az élő ilyen tárgyú filmnek, amely az Amerikában élő, keresztény négernek felfogásában élő vallást jeleníti meg. Az egyszerű, felsőbb iskolázás nélküli „fekete keresztények“ vallása jelenik meg, úgy ahogy Ők a Bibliában találták és mindennapi életükben él és megnyilvánul. Az Isten-fogalom fejlődése vonul keresztül a cselekmény keretében, az Ó és Új Testámentum történeteinek felhasználásával. A film, az orthodox keresztény egyházak részéről jövő ellenséges bírálat ellenére is, nagy sikert aratott. A világnak szüksége van erre a filmre, volt az egyöntetű megállapítás szabad kereszténység részéről, és mély következményekkel járó jelentőséget tulajdonítanak a filmhez és az eredeti célhoz.

Összetartás. „Az óra szerkezete csak akkor mutatja pontosan az időt, amely időmutatás céljára készítettet, ha minden egyes alkatrésze szabályosan, rendszeresen és hármonikusan működik. Ha széttépjük a legszebb technikai konstrukciót és alkatelmeire bontjuk, legyen az akár repülőgép, akár automobil, az alkatrészek lehetnek önmagukban véve a legtökéletesebbek, bármilyen munka és szellemi érték fekszik bennük, működést nem fejthetnek ki és használhatatlanná válnak. Ha nem működik együtt minden, ha nem hármonikus a gépezet, ha egyik alkatrész nem a másikért dolgozik, megakad a mű.“

Gyász hírek. *Bors Ilona* Bors Mihály egyházunk jóltevőjének nővére 55 éves korában augusztus hó 1-én Szinden elhunyt. Ez az élet sokat ígért volt neki, de keveset váltott be ígéreteiből. Élete tavaszán fagyos dér hervasztotta el reményeinek virágait. Azóta e föld csak börtön volt számára, melynek örömeit élvezni nem tudta. A halál kiszabadította földi börtönéből. Ama jobb házában találjon kárpótlást földi csalódásaiért. — *Móricz Márton* ny. irodaigazgató 72 éves korában augusztus hó 3-án Cluj-Kolozsváron meghalt. A becsületes és hű szolga mintaképe volt, aki egy életet az irodák levegőjében töltött el, ahol előljárói elismerését méltán érdemelte ki. Emléke áldott. Nyugalma legyen csendes. — *Ifj. Komjátszeghy Komjátszeghy Lajos* orvostanhallgató életének 24-ik évében szeptember hó 10-én, Budapesten rövid szenvedés után elhunyt. Egy sokoldalú tehetséggel megáldott és szépreményű ifju pályája a kezdet-kezdetén kettétörött. Minél többet ígért, annál nagyobb és fájdalmasabb a szülők, barátok és ismerősök fájdalma és csalódása korai elhunytá miatt. Isten a fájó szivekre küldjön vigasztalást, az elhunytak adjon a honi földben nyugodalmat.

Szerkesztésért felel: VÁRI ALBERT.

Nyilvános nyugtázás.

A Keresztény Magvetőre az utolsó nyugtázás óta a következő befizetések történtek:

Németh István 100, Dr. Borsay Áron pártoló 300, Dr. Márkos György 50, Dr. Boros György 150, Gálfalvi Samu 200, Kelemen Árpád 400, Odorheiu-Székelyudvarhely 200, Dr. Bernád Agoston 100, Ürmössy Jenő CFR főfelügyelő 200, Dr. Márkos György 50, Nagy Ferenc 1000, Dr. Boros György 150, Dr. Márkos György 50, Komjátszegi Géza 100, Németh István 100, Turda-Torda-i egyházközség 650, Szathmári Gyula 200 Lej. Ezenkívül több lelkész a kongruájából fizetett, ezekről mindenki nyugtát kapott.

Tisztelettel kérem a hátralékok és az előfizetési díjak beküldését, hogy a folyóirat előállításában és szétküldésében akadály ne merüljön fel.

Cluj, 1937 október 13-án.

Hadházy Sándor.
pénztárnok.

